

lavt, navnlig paa Grund af, at det, som sagt, — kun er en „vis“ Anerkjendelse, man vil yde denne Dannelse; det er altsaa det Resultat, hvortil man efter 25 Aars Bestræbelser, for at fremme Reallunderviisningen, er kommen, at det kun er meget Lidet, som man egentlig fordrer og venter af Reallunderviisningen. I Fordindelse hermed siges der imidlertid, at de „Fordringer“, man gjør „til Skolekandfaberne“, dog „ikke maa stilles saa lavt, at de ikke svare til de specielle Fagdannelse, der naturligen kunne slutte sig dertil.“ Dette er et overordentlig vigtigt Moment, som her pludselig kommer frem, og som det bliver nødvendigt at tage noget næriere i Diesyn. Hvad er det for specielle Fagdannelse, hvortil de Fordringer, man stiller, skulle lede? Derom lærer man Bag. 15, at den Modenhedsprøve, som skal anstilles ved Realskolerne, skal give samme Afgang til yderligere Fagstudier som den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet. See, dette er nu ingenlunde uvigtigt, og man har derfor endog saa henvendt sig til Justits- Finants- og Indenrigsministeren for at høre, hvorvidt der kunde være Noget til Hinder, derfor, og der har fra deres Side Intet været til Hinder, for, at denne Modenhedsprøve skulde give samme Afgang til videre Fagstudium som den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet for danske Jurister, Landmaalere, Veterinærer osv. Der staaer ikke Noget, om, hvorledes Underviisningsministeriet har betragtet det Fagstudium og den Fagdannelse saavel som Modenhedsprøve, som man fordrer ved den polytechniske Lærestiftelse, men jeg maa jo antage, at der fra Ministeriets Side i saa Henseende ikke kan være nogen væsentlig Indvending at gjøre. Jeg maa imidlertid være af den Mening, at ingen Fagdannelse, der skal have

nogen Betydning, er mulig, uden at den er bygget paa en almindelig Dannelse som Grundlag, men, naar vi gaae ud fra dette, bliver det et meget vigtigt Moment til at bestemme Omfanget og Besskaffenheden af den Dannelse, som skal tilveiebringes gjennem den reale Underviisning.

Jeg har, saaledes omtrentlig gennemgaaet, hvad der til sigtes ved Lovudkastet. Betragte vi nu, ved hvilke Midler dets Bestemmelse skal opnaaes, saa seer det, som man seer i § 2, igjennem en femaarig Underviisning i 5 eetaarige Classer, eller 4 eetaarige og een 2aarig, og jeg maa bede bemærket, at der her er Tale om en Alder fra det 10de til det 15de Aar, i hvilke disse Kundskaber skulle erhverves. Jeg maa henlede Opmærksomheden paa Standpunktet ved Indtrædelsen i Underviisningen og bede Dem sammenligne det med det Standpunkt, som man forlanger, at Eleven skal have ved sin Udtrædelse. Jeg troer, at man da vil finde, at der er et meget stort Spring fra det ene Punkt til det andet. Forsaa vidt jeg i dette Dieblik erindrer, fordres der ved Indtrædelsen i de lærde Skoler noget Dansk, Tydsk, Geographie, Historie, Religion samt practisk Regning og Skrivning. Der paa vil man efter Løbet af 5 Aar bygge en Dannelse, der skal omfatte 10 Gjensstande, som ere nævnte i § 3, nemlig foruden de allerede nævnte: Engelsk, Fransk, Geographie saaledes behandlet, at Eleven saaer et Overblik over den mathematiske og physiske Geographie, Mathematik, Naturhistorie og Naturlære. Dette er ikke saa saa Fag i en Underviisning, som falder i en Alder fra det 10de til det 15de Aar.